

به نام خدا			
سؤالات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ /
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		دبیرستان:
			سال تحصیلی: ۱۳۹۹/۱۴۰۰
ردیف	سؤالات صفحه اول		
	توضیحات آزمون		
	سی پرسش با توجه به موضوعات درس‌های ۱۶ تا ۱۸ کتاب درسی تهیه شده که برای پاسخ به آن‌ها ۷۵ دقیقه فرصت دارید.		
	الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املائی واژه و دستور		
۱	در عبارات و اشعار زیر، معنی واژه‌های مشخص شده را بنویسید.		
۰/۲۵	(.....)	الف) دمی آب خوردن پس از بدسگال / به از عمر هفتاد و هشتاد سال	
۰/۲۵	(.....)	ب) ای انقلاب زمین که با انقلاب آسمان برین / پیوند خورده‌ای	
۰/۲۵	(.....)	ج) تمایزی میان خدا و خوشبختی قائل مشو و همه خوشبختی خود را در همین دم، قرار ده.	
۰/۲۵	(.....)	د) حسودان تنگ‌نظر و عنودان بدگهر وی را به می و معشوق و لهو و لعب کشیدند.	
۲	معادل درست هر یک از توضیحات زیر را از داخل کمانک انتخاب کنید.		
۰/۲۵	(ردا ----- دستار)	الف) لباس بلند، جلو باز و بی دکمه	
۰/۲۵	(معطوف ----- مبتنی)	ب) ساخته شده، بنا شده، وابسته به چیزی	
۳	املائی درست را از داخل کمانک انتخاب کنید.		
۰/۲۵	(.....)	الف) خروس (مقلوب - مغلوب) را با دشنه‌ای که در جیب داشتم از رنج و عذاب برهانیدم.	
۰/۲۵	(.....)	ب) ای مسافر دیرین بر روی (خار - خوار) و درد / ای چون ستاره فروزان.	
۴	در هر یک از عبارات زیر، یک غلط املائی وجود دارد، آن را پیدا کرده و اصلاح کنید.		
۰/۲۵	(.....)	الف) لاجرم سپر بینداخت و از میدان گریخت. مخزول و نالان استرحام می‌کرد.	
۰/۲۵	(.....)	ب) آسمان را دیده‌ام که در انتظار سپیده‌دم می‌لرزیدند و گرد و غبار جاده‌ها به کمترین نسیمی به هوا برمی‌خواست.	
۵	در گروه کلمات زیر، دو غلط املائی وجود دارد؛ آن‌ها را پیدا کرده و شکل صحیح هر یک را بنویسید.		
۰/۵	(.....)	الف) ارتجالاً و بی‌درنگ - قضا و تقدیر - عظمت ناتانائیل - نصاب الصببان - سدر و سینه - ارمغان و هدیه - بیضی و مفتولی	
	(.....)	ب) مسکر و شراب - تملک و تصاحب - وقار و طمعینه	
۶	نوع جملات زیر (ساده - مرکب) را مشخص کنید.		
۰/۲۵	(.....)	الف) مثل شاخ شمشاد می‌آمد و سر جای خودش می‌نشست.	
۰/۲۵	(.....)	ب) یکی از دوستان موسیقی‌شناس به خسرو توصیه کرد که دنبال آموختن موسیقی ملّی برود.	
۷	نقش دستوری ضمیر و اسم‌های مشخص شده را در بیت زیر بنویسید.		
۰/۷۵	(.....)	« خروشیدن رخشَم آمد به گوش / روان و دلم تازه شد زین خروش » (م: .....) ؛ (روان: .....) ؛ (تازه: .....)	
۸	در بیت زیر، «نشانه ندا» و «منادا» را مشخص کنید.		
۰/۵	(.....)	« حافظا می خور و رندی کن و خوش باش ولی / دام تزویر مکن چون دگران قرآن را »	
۹	برای واژه «شمشیر» بر پایه تناسب «همبستگی» دو واژه مناسب بنویسید.		
۰/۵	(.....)		
۱۰	برای واژه «شجاع» بر پایه ترادف «هم‌معنایی» دو واژه مناسب بنویسید.		
۰/۵	(.....)		
	ادامه سؤالات در صفحه دوم		

به نام خدا							
سؤالات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ /				
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری				
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		دبیرستان:				
			سال تحصیلی: ۱۳۹۹/۱۴۰۰				
ردیف	سؤالات صفحه دوم						
۱ ۱	نوع ترکیب‌های زیر (وصفی - اضافی) را بنویسید و سپس هسته هر یک را مشخص نمایید. الف) خورشید کربلا (.....) (ب) زیباترین پرستو (.....)						
۱ ۲	تعداد جملات بیت زیر را بنویسید. «مخور طعمه جز خسروانی خورش / که جان یابدت زان خورش، پرورش» (.....)						
۱ ۳	ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی در جدول زیر، مشخص کنید که هر یک از آثار گروه «الف» متعلق به کدام نویسنده یا شاعر گروه «ب» است.						
۰/۵	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه الف</th> <th>گروه ب (* یک واژه اضافه است)</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>سه پرش / سمفونی پنجم جنوب</td> <td>نزار قبّانی / فرانسوا کوپه / تولستوی</td> </tr> </tbody> </table>			گروه الف	گروه ب (* یک واژه اضافه است)	سه پرش / سمفونی پنجم جنوب	نزار قبّانی / فرانسوا کوپه / تولستوی
گروه الف	گروه ب (* یک واژه اضافه است)						
سه پرش / سمفونی پنجم جنوب	نزار قبّانی / فرانسوا کوپه / تولستوی						
۰/۲۵	«جوامع‌الحکایات و لوامع‌الروایات» اثر کیست؟ الف) فخرالدین علی صفی ☐ ب) سدید الدین محمد عوفی ☐						
۰/۲۵	درستی یا نادرستی عبارات زیر را تعیین کنید. الف) «مائده‌های زمینی و مائده‌های تازه» اثر «آندره ژید» است. ☐ درست ☐ نادرست						
۰/۲۵	ب) متن «خسرو» اثر «عبدالحسین وجدانی» در حوزه «ادبیات تعلیمی» قرار می‌گیرد. ☐ درست ☐ نادرست						
۱ ۶	آرایه‌ادبی کدام گزینه در عبارت «سرتیپ گفت: اله! صد هزار مرتبه شکر که شکر نعمت، نعمت افزون کند» وجود ندارد؟ الف) تضمین ☐ ب) تلمیح ☐ ج) تشبیه ☐ د) تکرار ☐						
۱ ۷	کدام یک از ترکیبات زیر، آرایه‌ ادبی «حس آمیزی» را پدید آورده است؟ الف) قلم آهنین ☐ ب) کوزه‌های رنگارنگ ☐ ج) استعداد شگرف ☐ د) زیبایی لطیف ☐						
۱ ۸	مفهوم هر یک از کنایه‌های زیر را بنویسید. الف) باب دندان بودن (.....) ب) خشت زدن (.....) ج) سپر انداختن (.....)						
۱ ۹	در عبارت زیر، «یک تشبیه» و «یک کنایه» مشخص کنید. «ای چون سبزه برآمده از دفتر روزگاران / بگذار بوسه زنیم بر شمشیری که در دستان توست» (.....)						
۲ ۰	«باران‌ها» و «فصل‌ها» در عبارت «ای سرور باران‌ها و فصل‌ها / تو را عطری نامیدم که در غنچه‌ها خانه دارد» در کدام مفاهیم نمادین به کار رفته‌اند؟ (.....)						
۲ ۱	بیت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی «مراعات نظیر و جناس» بررسی کنید. «أشتر به شعر عرب، در حالت است و طرب / گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری» (.....)						
	ادامه سؤالات در صفحه سوم						

به نام خدا			
سؤالات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ /
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		دبیرستان:
			سال تحصیلی: ۱۳۹۹/۱۴۰۰
ردیف	سؤالات صفحه سوم		
۲۲	عبارت زیر را از نظر آرایه‌های ادبی بررسی کنید. (۴ مورد کافی است) « آسمان را دیده‌ام که در انتظار سپیده‌دم می‌لرزید. ستاره‌ها را یک رنگ می‌باختند. چمنزارها غرق در شب‌نم بودند. » (.....)		
۲۳	<p>ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب</p> <p>معنی هر یک از موارد زیر را به نثر روان بنویسید.</p> <p>الف) مگر در ریاضی که کُمتیش لنگ بود. (.....)</p> <p>ب) روستایی که از شرافت خاک و کرامت انسان بودن دفاع کرد. (.....)</p> <p>ج) نیکوترین اندرز من این است «تا آنجا که ممکن است بار بشر را بر دوش گرفتن. (.....)</p> <p>د) فی‌الجمله نماند از معاصی منکری که نکرد. (.....)</p> <p>ن) جز تو کسی نمانده است که در زندگی ما نخل و عنب و تاکستان بکارد. (.....)</p> <p>و) به شامگاه چنان بنگر که گویی روز بایستی در آن فرومیرد. (.....)</p> <p>ه) گر ذوق نیست تو را کژطبع جانوری (.....)</p> <p>ی) مخور طعمه جز خسروانی خورش (.....)</p>		
۲۴	<p>مفهوم کلی بیت «با بدان کم نشین که صحبت بد / گر چه پاکی تو را پلید کند» کدام است؟</p> <p>الف) تأثیر همنشینی افراد ☐ ب) توصیه به معاشرت ☐</p>		
۲۵	<p>عبارت «با صدایی که به قول معروف، گویی از ته چاه در می‌آمد، با زهر خندی گفت: داد نزن، من گوش استماع ندارم، لِمَنْ تَقُول» با کدام یک از ابیات زیر، ارتباط معنایی دارد؟</p> <p>الف) هر آن که گردش گیتی به کین او برخاست / به غیر مصلحتش رهبری کند ایام ☐</p> <p>ب) چه وجود نقش دیوار و چه آدمی که با او / سخنی ز عشق گویند و در او اثر نباشد ☐</p>		
۲۶	<p>در سروده «ای سرزمینی کز خاکت / خوشه‌های گندم می‌روید / و پیامبران بر می‌خیزند»:</p> <p>الف) کدام سرزمین مورد خطاب است؟ (.....)</p> <p>ب) مقصود شاعر از مصراع‌های دوم و سوم چیست؟ (.....)</p>		
۲۷	<p>شاعر در سروده زیر، بر چه نکته‌ای تأکید دارد؟</p> <p>«ای که ردای حسین بر دوش داری / و خورشید کربلا را در بر داری ...» (.....)</p>		
۲۸	<p>در متن زیر، نویسنده بر چه چیزی تأکید دارد؟</p> <p>«برای من خواندن اینکه شن ساحل‌ها نرم است، بس نیست؛ می‌خواهم پاهای برهنه‌ام این نرمی را حس کنند؛ به چشم من، هر شناختی که مبتنی بر احساس نباشد، بی‌هوده است» (.....)</p>		
۲۹	<p>مفهوم مشترک هر یک از موارد زیر را بنویسید.</p> <p>الف) بسوز ای دل که تا خامی، نیاید بوی دل از تو / کجا دیدی که بی‌آتش، کسی را بوی عود آید</p> <p>الف) اگر جان ما ارزشی داشته باشد، برای این است که سخت‌تر از جان‌های دیگر سوخته است</p>		
۰/۵	<p>ب) غیبت نکرده‌ای که شوم طالب حضور / پنهان نگشته‌ای که هویدا کنم تو را</p> <p>ب) خدا در همه‌جا هست؛ در هر جا که به تصور آید.</p>		
۰/۵	<p>ادامه سؤالات در صفحه چهارم</p>		

به نام خدا			
سؤالات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ /
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		دبیرستان:
			سال تحصیلی: ۱۳۹۹/۱۴۰۰
ردیف	سؤالات صفحه چهارم		
۳۰	<p>درباره ارتباط معنایی بیت « به جهان خرم از آنم که جهان خرم از اوست / عاشقم بر همه عالم که همه عالم از اوست » و عبارت زیر، توضیح دهید:</p> <p>« هرگز هیچ زیبایی لطیفی را در این جهان ندیده‌ام که بی‌درنگ نخواسته باشم، تمامی مهرم را نثارش کنم. ای زیبای عاشقانه زمین، شکوفایی گستره تو دل‌انگیز است! »</p> <p>(.....)</p> <p>(.....)</p> <p>(.....)</p> <p>(.....)</p> <p>(.....)</p>		
۲۰	<p>شادی، رادی و آزادی شما را آرزومندم</p> <p>جمع نمرات</p>		

به نام خدا			
سوال‌ات آزمون درس: فارسی (۱)	پایه: دهم	رشته: کلیه رشته‌ها	تاریخ امتحان: ۱۴۰۰ / ۲ /
نام و نام خانوادگی:	اداره کل آموزش و پرورش استان کرمانشاه		طراح: یاری
نام کلاس:	اداره آموزش و پرورش ناحیه ۳		دبیرستان:
			سال تحصیلی: ۱۳۹۹/۱۴۰۰

پاسخ تشریحی

الف) قلمرو زبانی (۷ نمره) معنی واژه، املاي واژه و دستور

- پاسخ پرسش شماره ۱ الف) بدسگال: بداندیش، بدخواه، دشمن (ب) / برین: بالابین، برتر (ج) / تمایز: فرقی گذاشتن، جدا کردن (د) / عنود: ستیزه‌کار، دشمن و بدخواه
- پاسخ پرسش شماره ۲ الف) ردا: لباس بلند، جلو باز و بی دکمه / ب) مبتنی: ساخته شده، بنا شده، وابسته به چیزی
- پاسخ پرسش شماره ۳ الف) شکل املاي صحیح واژگان: الف) مغلوب / ب) خار
- پاسخ پرسش شماره ۴ الف) غلط املاي عبارت الف) مخزول: مخذول / غلط املاي عبارت ب) برمی خواست: برمی خاست.
- پاسخ پرسش شماره ۵ الف) غلط‌های املاي و شکل صحیح: سدر و سینه: صدر و سینه / وقار و طمعینه: وقار و طمأنینه.
- پاسخ پرسش شماره ۶ الف) جمله ساده / ب) جمله مرکب.
- پاسخ پرسش شماره ۷ الف) م: نقش مضاف‌الیه / روان: نقش نهاد / تازه: نقش مسند.
- پاسخ پرسش شماره ۸ الف) نشانه ندا: «ا» در حافظا / منادا: حافظا.
- پاسخ پرسش شماره ۹ الف) شمشیر بر پایه تناسب: تیر - نیزه - گرز - سنان - کمند و ...
- پاسخ پرسش شماره ۱۰ الف) شجاع بر پایه ترادف: دلآور - دلیر - نترس - بی باک - شیردل و ...
- پاسخ پرسش شماره ۱۱ الف) خورشید کربلا: ترکیب اضافی و هسته آن، خورشید / ب) زیباترین پرستو: ترکیب وصفی و هسته آن، پرستو.
- پاسخ پرسش شماره ۱۲ الف) تعداد جملات: دو - طعمه جز خسروانی خورش مخور (۱) / که زان خورش، جانت پرورش یابد (۱)

ب) قلمرو ادبی (۵ نمره) تاریخ ادبیات و آرایه‌های ادبی

- پاسخ پرسش شماره ۱۳ الف) «سه پرسش» اثر «تولستوی» / «سمفونی پنجم جنوب» اثر «نزار قبانی».
- پاسخ پرسش شماره ۱۴ الف) کتاب «جوامع الحکایات و لوامع الروایات» اثر «سدید الدین محمد عوفی» است.
- پاسخ پرسش شماره ۱۵ الف) درست / ب) نادرست.
- پاسخ پرسش شماره ۱۶ الف) جواب قسمت «ج» / تضمین: شکر نعمت، نعمت افزون کند / تلمیح: به آیه «لَإِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ» / تکرار: شکر و نعمت
- پاسخ پرسش شماره ۱۷ الف) جواب قسمت «د»: زیبایی لطیف.
- پاسخ پرسش شماره ۱۸ الف) باب دندان بودن: مطابق میل بودن / ب) خشت زدن: پُر حرفی کردن / ج) سپر انداختن: تسلیم شدن.
- پاسخ پرسش شماره ۱۹ الف) تشبیه: چون سبزه - دفتر روزگاران / کنایه: بوسه بر دست زدن: کنایه از احترام و تشکر کردن.
- پاسخ پرسش شماره ۲۰ الف) باران: نماد طراوت و پاکی و رویش / فصل: نماد تغییر و دگرگونی.
- پاسخ پرسش شماره ۲۱ الف) مراعات نظیر: آشتر و جانور / عرب و طرب: جناس ناقص اختلافی.
- پاسخ پرسش شماره ۲۲ الف) انتظار کشیدن آسمان و رنگ باختن ستاره‌ها: تشخیص و استعاره / لرزیدن: کنایه از ترسیدن / رنگ باختن: کنایه از ضعیف شدن و رو به نابودی رفتن / چمنزارها غرق در شبنم می‌شدند: اغراق / غرق در چیزی شدن: کنایه از تحت تاثیر شدید چیزی قرار گرفتن.

ج) قلمرو فکری (۸ نمره) معنی و مفهوم نظم و نثر و درک مطلب

- پاسخ پرسش شماره ۲۳ الف) جز در درس ریاضی که ضعیف بود و مشکل داشت / ب) روستایی که از ارجمندی سرزمین و بزرگواری انسان دفاع کرد / ج) بهترین نصیحت من این است که تا می‌توانی به مردم خدمت کن و در سختی‌ها به آنها کمک کن / د) خلاصه از گناهان، هر کار زشتی که ممکن بود، انجام داد / ن) غیر از تو کسی نمانده است که در زندگی ما درخت خرما بکارد و باغ‌های انگور به وجود آورد / و) به شب چنان نگاه کن که گویی روز و روشنایی را خاموش می‌کند / ه) اگر این شادی و نشاط به تو دست ندهد، حیوان بی‌ذوق و بی‌احساسی هستی / ی) تنها غذای شاهانه بخور
- پاسخ پرسش شماره ۲۴ الف) مفهوم کلی بیت: الف) تاثیر هم‌نشینی افراد.
- پاسخ پرسش شماره ۲۵ الف) عبارت صورت سؤال با بیت «ب» ارتباط معنایی دارد.
- پاسخ پرسش شماره ۲۶ الف) لبنان (جنوب لبنان) / ب) مصراع دوم: برکت و حاصلخیزی / مصراع سوم: مقدس بودن سرزمین.
- پاسخ پرسش شماره ۲۷ الف) پیروی از راه امام حسین (ع) و داشتن اهداف حسینی و عشق و ارادت به خاندان او.
- پاسخ پرسش شماره ۲۸ الف) نویسنده بر تجربه شخصی تأکید دارد؛ زیرا شناختی که بدون تجربه عینی باشد، ارزشی ندارد.
- پاسخ پرسش شماره ۲۹ الف) مفهوم الف) سختی کشیدن، باعث ارزشمندی می‌شود / مفهوم ب) حضور همیشگی خداوند در همه جا.
- پاسخ پرسش شماره ۳۰ الف) مضمون و محتوای هر دو عبارت، توجه به زیبایی معنوی در زمین است. زیرا تمام پدیده‌های هستی، جلوه‌ای از ذات خداوند باری تعالی هستند و قدرت و عظمت او را به نمایش می‌گذارند. همین امر سبب می‌شود، انسان‌های با بصیرت، عشق و محبت خود را پیشکش تمام آفریده‌های جهان کنند و از این کار، احساس خرسندی و نشاط داشته باشند.